

TNF-ALFABLOKKERS (BIOLOGICALS) EN ZWANGERSCHAP, KAN DAT?

TNF-alfablokkers worden steeds vaker gegeven bij ontstekingsreuma. Ook aan jonge vrouwen, die zwanger kunnen of willen worden. Maar kun je deze medicatie veilig gebruiken tijdens de zwangerschap of is het beter te stoppen? In dit artikel geeft Moeders van Morgen Lareb antwoord op deze vraag. Aan het eind van het artikel kijken we ook nog kort naar enkele andere nieuwe geneesmiddelen.

TNF-alfablokkers zijn vrij nieuwe geneesmiddelen. Ze heten ook wel biologicals en worden gegeven bij verschillende vormen van ontstekingsreuma. Er zijn vijf verschillende TNF-alfablokkers: infliximab, adalimumab, etanercept, certolizumab en golimumab. Als 'klassieke' medicijnen, zoals methotrexaat, onvoldoende werken of veel bijwerkingen geven, kan de reumatoloog zo'n TNF-alfablocker voorschrijven.

Wat is er al bekend?

Er is veel informatie over het gebruik van TNF-alfablokkers in de zwangerschap, het meeste over infliximab, adalimumab, etanercept en certolizumab. Van golimumab weten we veel minder. Zwangere vrouwen die deze middelen gebruiken, lijken geen hogere kans op een miskraam of een kindje met een aangeboren afwijking te hebben. Sommige onderzoekers zien wel een lager geboortegewicht of vaker een vroeggeboorte. Maar dit kan ook komen door de ziekte zelf, of door het gebruik van andere medicijnen zoals corticosteroiden, in plaats van door de TNF-alfablocker.

Infliximab, adalimumab, etanercept en certolizumab kun je in goed overleg met je arts gebruiken in de zwangerschap. Omdat van golimumab minder bekend is, heeft dit middel niet de voorkeur. Als je weinig tot geen klachten hebt van de reuma, kun je samen met je arts overwegen in de

zwangerschap te stoppen. Want sommige TNF-alfablokkers kunnen over de placenta gaan en bij het kindje terecht komen. Zo kunnen ze de afweer van de baby na de geboorte onderdrukken. Maar stoppen kan alleen als de kans op opvlamming van de ziekte klein is. Bij een opvlamming van reuma tijdens de zwangerschap is er namelijk een groter risico op complicaties, zoals vroeggeboorte en een laag geboortegewicht. Stop dus daarom nooit zonder overleg met je arts de medicatie.

Infliximab en adalimumab

Van alle TNF-alfablokkers komen infliximab en adalimumab het meeste via de placenta bij de baby. Dit begint vanaf het tweede trimester en wordt meer naar het eind van de zwangerschap toe. Ze kunnen ook makkelijk stapelen bij het kindje, omdat ze moeilijk en langzaam afbreekbaar zijn. Als je deze middelen een groot deel van de zwangerschap gebruikt, kunnen ze na de geboorte nog enkele maanden bij het kind aanwezig zijn. Soms tot de leeftijd van 1 jaar, zoals bij infliximab soms is gezien. Door voor de 20e zwangerschapsweek te stoppen, kun je zorgen dat je kindje er na de geboorte geen last van kan krijgen. Maar zoals gezegd, dit is alleen verstandig als je arts denkt dat dit mogelijk is.

Certolizumab en etanercept

Certolizumab komt vrijwel niet bij de baby en etanercept maar heel weinig. Je kunt deze middelen blijven gebruiken tijdens de hele zwangerschap. Als je bij 30 weken zwangerschap stopt met etanercept, dan is er niets meer te

ONDERZOEK NAAR GENEESMIDDELEN BIJ MOEDERS VAN MORGEN

Moeders van Morgen is het Nederlandse kenniscentrum van Bijwerkingencentrum Lareb op het gebied van geneesmiddelen bij een kindervens, tijdens de zwangerschap en het geven van borstvoeding. Op hun website (<https://www.lareb.nl/mvm-kennis>) vind je meer informatie over verschillende ziektebeelden en mogelijke geneesmiddelen tijdens de zwangerschap, ook over de behandeling van reuma tijdens de zwangerschap.

vinden bij het kindje na de geboorte. Dit is alleen verstandig als je arts denkt dat dit mogelijk is.

Infectiegevaar bij de baby?

Omdat TNF-alfablokkers het afweersysteem onderdrukken, is het kindje in de eerste maanden mogelijk gevoeliger voor het krijgen van een infectie, als de moeder het middel tot laat in de zwangerschap heeft gebruikt. Maar onderzoeken laten geen ernstige infecties in het eerste jaar na de geboorte zien. Ook zien onderzoekers een normale afweerreactie na vaccinaties van de baby. De baby mag alle vaccinaties van het Rijksvaccinatieprogramma krijgen, als de moeder langdurig een TNF-alfablocker heeft gebruikt tijdens de zwangerschap. Wel is er mogelijk een risico als de baby een levend verzwakt vaccin krijgt. Een levend verzwakt vaccin is een vaccin waarin de ziekteverwekker (het virus) verzwakt aanwezig is, maar niet in staat om een ernstige infectie te veroorzaken. Een voorbeeld daarvan is het rotavirus vaccin. Het rotavirus is een virus dat vooral bij jonge kinderen overgeven en diarree veroorzaakt.

Levend verzwakte vaccins mogen dan ook tot 12 maanden na de geboorte niet worden gegeven aan een baby, wanneer de moeder in de zwangerschap infliximab heeft gebruikt. Voor de andere TNF-alfablokkers is deze termijn korter. Vanaf wanneer de baby levend verzwakte vaccins mag krijgen, is te vinden in de bijsluiters.

Andere opties?

Tot slot zijn er ook nog veel andere, nieuwe middelen die je kunt gebruiken bij ontstekingsreuma. Zoals abatacept, anakinra, belimumab, canakinumab, rituximab, tocilizumab, sarilumab, tofacitinib en ustekinumab. Over deze middelen is nog maar weinig bekend. Maar deze middelen kunnen ook over de placenta gaan en daardoor mogelijk de afweer van de baby onderdrukken. Omdat we nog niet weten wat de risico's zijn, hebben deze medicijnen niet de voorkeur in de zwangerschap. Daarnaast kan rituximab een tekort aan een bepaald soort witte bloedcellen (b-cellen) bij het kindje veroorzaken. Gebruik van rituximab wordt dus afgeraden.

Wil je meer weten?

Kortom, het ene middel is het andere niet, dus overleg altijd met je arts over het juiste reumamiddel tijdens de zwangerschap. Stop niet zonder overleg met de medicatie. Er is een zorgvuldige afweging nodig om de beste (combinatie van) medicijnen te kiezen. Op de website van Moeders van Morgen Lareb (zie kader) kun je meer informatie vinden.

moeders
van morgen

BENEDIKTE CUPPERS EN ILSE BOS VAN
HET MOEDERS VAN MORGEN TEAM
VAN LAREB

* .....